

Uprava za upravljanje EU fondom za ruralni razvoj, EU i međunarodnu suradnju
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

Mjera LEADER (CLLD) 2014 - 2020 u Republici Hrvatskoj

Split, 13. studenog 2014.

Ivan Ciprijan, dipl.ing.agr.

CLLD u Republici Hrvatskoj 2014 - 2020

- *»CLLD« (eng. Community Led Local Development - lokalni razvoj pod vodstvom zajednice) je mehanizam za uključivanje partnera na lokalnoj razini, uključujući i predstavnike civilnog društva i lokalne gospodarske dionike, u izradu i provedbu integrirane lokalne strategije koja pomaže njihovom području u prijelazu k održivoj budućnosti*
- *CLLD u razdoblju 2014 – 2020 će se u Republici Hrvatskoj provoditi putem EPFRR fonda, a u kasnijoj fazi je predviđeno i uključivanje EFPR fonda.*

Pravna osnova za izradu i provedbu LEADER CLLD) mjere:

- *Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo od 17. prosinca 2013. (članak 32. – 35.)*
- *Uredba (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o potpori ruralnom razvoju iz Europskoga poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj od 17. prosinca 2013. (članak 42. – 44.)*
- *Vodič Europske komisije o CLLD-u od 29. travnja 2013.*
- *Radni dokument Europske komisije za Implementacijski akt od 18. prosinca 2013., ver. 4.*
- *Measure fiche za mjeru LEADER od 10. siječnja 2014.*
- *Vodič za strateško programiranje za razdoblje 2014 – 2020 od 03. veljače, ver. 3.*

LAG u Republici Hrvatskoj 2014 - 2020:

- **Pravni oblik LAG-a je Udruga registrirana sukladno Zakonu o udrugama (NN 74/14)**
- **LAG obuhvaća jasno definirano i zemljopisno kontinuirano područje te stanovnike jednog ili više naselja pet jedinica lokalne samouprave**
- **Zemljopisni kontinuitet područja se ostvaruje tako da jedinice lokalne samouprave tj. naselja moraju imati međusobno direktni kontakt bilo kopnom, morem ili vodom**
- **LAG predstavlja ruralno područje s više od 10.000 a manje od 150.000 stanovnika**
- **Naselje u sklopu LAG-a ne smije imati više od 25.000 stanovnika (17 naselja u RH)**
- **Jedno naselje može pripadati isključivo jednom LAG-u sjedište LAG-a se nalazi unutar područja koje obuhvaća LAG**
- **U upravljačkoj strukturi LAG-a sudjeluju predstavnici**
 - **gospodarskog i civilnog sektora s najmanje 50%,**
 - **izvršnog ili upravnog tijela jedinica lokalne samouprave s najmanje 20%,**
 - **žene s najmanje 30%,**
- **Članovi LAG-a mogu biti fizičke i pravne osobe**
- **Članovi upravljačke strukture LAG-a moraju imati prebivalište i/ili biti registrirani i/ili imati registriranu podružnicu unutar područja koje obuhvaća LAG**
- **Upravitelj/voditelj LAG-a ne mora biti član LAG-a i ne mora imati prebivalište unutar područja koje obuhvaća LAG; mora imati završenu višu ili visoku školu**
- **LAG mora imati izrađenu LRS (2014-2020) koja mora biti u suglasju s PRR 2014 – 2020 i ŽRS**

Uloga Ministarstva poljoprivrede u provedbi LEADER pristupa 2014 - 2020:

- izrada zakonskog okvira**
- izrada kriterija za odabir LAG-ova**
- propisivanje minimalnog sadržaja za lokalnu razvojnu strategiju**
- edukacija o LEADER pristupu svih dionika uključenih u provedbu LEADER pristupa**
- uspostava Ocjenjivačkog odbora za odabir lokalnih razvojnih strategija**
- monitoring i evaluacija provedbe mjere**
- promocija i informiranje lokalnog stanovništva i lokalnih dionika o LEADER pristupu**

Uloga LAG-ova u provedbi LEADER pristupa 2014 - 2020:

- izrada lokalne razvojne strategije
- vođenje LAG-a i ostalih aktivnosti vezano uz poslovanje LAG-a sukladno zakonskim obvezama
- odabir projekta sa područja LAG-a sukladno transparentnim procedurama i kriterijima
- animacija i izgradnja kapaciteta lokalnih dionika (članova i stanovnika LAG-a) u svrhu izrade i provedbe projekata, poticanje sposobnosti upravljanja projektima (edukacija stanovnika LAG-a o mogućnostima Programa ruralnog razvoja 2014 – 2020 i lokalne razvojne strategije),
- pomoć potencijalnim korisnicima pri izradi projekta i prijavi na natječaj
- monitoring i evaluacija provedbe lokalne razvojne strategije na razini LAG-a

Uloga Agencije za plaćanja u provedbi LEADER pristupa 2014 - 2020:

- raspisivanje javnog poziva/natječaja
- administrativna obrada prijava LAG-ova
- odabiranje LAG-ova
- kontrola LAG-ova i projekata na terenu
- isplata sredstava odabranim LAG-ovima

Decentralizacija rada Agencije za plaćanja:

- nova decentralizirana struktura
- EFF/EAFRD : 5 regionalnih ureda (Zagreb, Bjelovar, Osijek, Rijeka, Split) +
Central ured Zagreb

Uloga centralnog ureda:

- administracija mjera, procedure, kreiranje dokumentacije, poboljšanje procesa
- kontrola rada regionalnih ureda
- podrška regionalnim uredima
- ekonomska i tehnička analiza projekata
- obrada zahtjeva za isplatu

Prijava na natječaj

- elektronska prijava na natječaj (nema slanja papirnate dokumentacije)
- Ispunjeni Zahtjev za potporu (prijava na natječaj za pojedinu mjeru/podmjeru) se šalje u regionalni ured Agencije za plaćanja

MJERA LEADER (CLLD) u PRR 2014 - 2020:

- min. 3% od ukupnog iznosa PRR (~ 67.500.000,00 €)**

- Mjera podijeljena u 4 podmjere:***
 - **Pripremna pomoć**

 - **Provedba operacija unutar CLLD strategije**

 - **Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a**

 - **Tekući troškovi i animacija**

- Provedba u 2 faze**

PODMJERA 1: Pripremna pomoć

Prihvatljiva ulaganja:

- izgradnja kapaciteta za zaposlenike, volontere i članove LAG-a u svrhu izrade LRS
- umrežavanje u svrhu izrade LRS
- treninzi za lokalne dionike u svrhu izrade LRS
- izrada studija za područje LAG-a (uključujući i studije isplativosti za neke od projekata koji će biti opisani u LRS)
- izdaci vezano za izradu LRS (uključujući i konzultantske izdatke te izdatke za aktivnosti konzultiranja dionika u svrhu bolje pripreme LRS)
- administrativni troškovi (rad ureda i troškovi zaposlenika) za LAG koji nije ostvario potporu za tekuće troškove u razdoblju 2007 – 2013 i za LAG kojemu je istekao IPARD ugovor

Prihvatljivi korisnici:

LAG (koji je potpisao i koji nije potpisao IPARD Ugovor)

Izračun potopre:

- broj stanovnika
- broj jedinica lokalne samouprave
- udio civilnog i gospodarskog sektora u UO LAG-a

PODMJERA 1: Pripremna pomoć

Iznos potpore

- do 100.000,00 €/LAG-u
- oko 6% od ukupne alokacije za mjeru LEADER

Intezitet potpore

- do 100 %

Natječaj:

- početak 2015.
- trajanje natječaja 30 dana
- vrijeme za izradu LRS do 6 mjeseci
- obveza izrade LRS

Dokumentacija za natječaj:

- Dokumenti koji dokazuju uvjete prihvatljivosti
- Administrativna kontrola od strane Agencije za plaćanja (kontrola na terenu 5% i prema procjeni rizika)

PODMJERA 1: Pripremna pomoć

Tablica kriterija rangiranja u Podmjeri 1

BROJ STANOVNIKA	BROJ BODOVA
10 001 – 20 000	1
20 001 – 40 000	2
40 001 – 60 000	3
60 001 – 80 000	4
> 80 001	5

BROJ JLS	BROJ BODOVA
5	1
6 - 9	2
10 i više	3

UDIO CIVILNOG I GOSPODARSKOG SEKTORA U UPRAVLJAČKOM ODBORU LAG-a	BROJ BODOVA
50 %	0
51 – 60 %	1
61 – 70 %	2
71 – 80 %	3

PODMJERA 1: Pripremna pomoć

Vrijednost boda u Podmjeri 1:

- **7.000 EUR za LAG-ove koji su ostvarili potporu unutar IPARD programa**
- **9.091 EUR za LAG-ove koji nisu ostvarili potporu unutar IPARD programa**

1. Primjer izračuna za LAG koji je ostvario potporu unutar IPARD programa:

- ✓ **broj stanovnika = 45 000**
- ✓ **Broj jedinica lokalne samouprave = 8**
- ✓ **Udio civilnog i gospodarskog sektora u UO = 65%**

Iznos sredstava za provedbu Podmjere 1: 7 bodova x 7.000 EUR = 49.000 EUR

Obvezni sadržaj LRS

- opis područja koje strategija obuhvaća (uključujući površinu, broj jedinica lokalne samouprave i naselja, broj stanovnika)
- analizu razvojnih potreba i potencijala područja, uključujući SWOT analizu
- opis ciljeva LRS te integriranog i inovativnog karaktera LRS uključujući jasne i mjerljive pokazatelje za izlazne pokazatelje ili rezultate
- opis uključenosti lokalnih dionika u izradu LRS
- akcijski plan provedbe LRS
- način praćenja i procjene provedbe LRS (način upravljanja provedbom, nadzora provedbe i ocjenjivanja uspješnosti provedbe strategije)
- opis sposobnosti provedbe LRS
- financijski plan provedbe LRS i rada LAG-a

- 60 stranica + dodaci

Preporuke za izradu LRS:

- opis područja koje strategija obuhvaća (uključujući površinu, broj jedinica lokalne samouprave i naselja, broj stanovnika)
 - Opće zemljopisne značajke područja (površina i granice područja, reljefne i klimatske karakteristike, kulturna, povijesna, prirodna baština – Natura 2000, stanje društvene i komunalne infrastrukture)
 - Gospodarski značajke područja (glavne gospodarske djelatnosti, stanje gospodarstva, tržište radne snage)
 - Demografske i socijalne značajke područja (broj i gustoća stanovnika, demografska kretanja, obrazovna struktura stanovništva, školstvo i kultura)

- analiza razvojnih potreba i potencijala područja, uključujući SWOT analizu
 - Snage, slabosti, prilike i prijetnje područja LAG-a

- opis ciljeva LRS te integriranog i inovativnog karaktera LRS uključujući jasne i mjerljive pokazatelje za izlazne pokazatelje ili rezultate
 - Ciljevi, prioriteti, mjere LRS za područja LAG-a temeljeni na mogućnostima PRR 2014 – 2020
 - Opis mjera uključujući definiranje korisnika, kriterija prihvatljivosti
 - Opis odabira projekta na nivou LAG-a (način odabira projekata, kriteriji, sastav tijela za odabir projekata)
 - Opis tema planiranih projekta suradnje i način odabira projekata suradnje
 - Usklađenost sa nadređenim strateškim dokumentima (ŽRS , PRR)

Preporuke za izradu LRS:

- opis uključenosti lokalnih dionika u izradu LRS
 - Opis sudjelovanja različitih interesnih skupina u izradu LRS i primjena načela „odozdo prema gore“
 - Opis partnerstva
- akcijski plan provedbe LRS
 - Tijek provedbe LRS na nivou svake godine unutar programskog razdoblja 2014 – 2020
 - Procjena broja projekata za vrijeme programskog razdoblja 2014 – 2020
- način praćenja i procjene provedbe LRS (način upravljanja provedbom, nadzora provedbe i ocjenjivanja uspješnosti provedbe strategije)
 - Opis praćenja provedbe LRS
 - Indikatori za mjerenje učinka provedbe LRS
 - Opis procjene provedbe LRS
- opis sposobnosti provedbe LRS
 - Ljudski kapacitet za provedbu LRS
 - Financijski kapacitet za provedbu LRS
 - Iskustvo u provedbi LEADER pristupa u programskom razdoblju 2007 – 2013
 - Iskustvo u provedbi projekata izvan mjere LEADER
- financijski plan
 - Financiranje rada LAG-a (izvori financiranja)
 - Financiranje provedbe LRS
 - Procjena potrebnih financijskih sredstava za provedbu projekata

PODMJERA 2: Provedba operacija unutar CLLD strategije

Prihvatljiva ulaganja:

Projekti koji moraju biti u skladu sa lokalnom razvojnom strategijom i Programom ruralnog razvoja (LAG će odabirati projekte)

Prihvatljivi korisnici:

Nosioci projekta sa područja LAG-a (koji su podnijeli zahtjev LAG-u) i odabrani LAG-ovi (Mjera 7. – Podmjera 7.4., Mjera 16. – Podmjera 16.3.)

Izračun potpore:

- broj stanovnika LAG-a
- broj bodova pri ocjeni LRS
- nivo ekonomske razvijenosti područja LAG-a

Iznos potpore

- do 5.000.000,00 eur/odabranom LAG-u
- oko 88% od ukupne alokacije za mjeru LEADER
- iznos potpore po projektu će ovisiti o vrsti projekta i kriterijima zadanim u PRR

PODMJERA 2: Provedba operacija unutar CLLD strategije

Intezitet potpore

- Intezitet potpore za pojedini projekt će ovisiti o intenzitetu potpore za svaku pojedinu mjeru/podmjeru iz PRR (mogućnost povećanja do 20% - odluka LAG-a)

Natječaj:

- druga polovina 2015. (nakon što LAG-ovi izrade LRS – nakon završetka provedbe Podmjere 1)

Dokumenti za natječaj:

- Pored dokumenata iz Podmjere 1 podnosi se i lokalna razvojna strategija
- Administrativna kontrola od strane Agencije za plaćanja (kontrola na terenu 5% i prema procjeni rizika)
- Lokalnu razvojnu strategiju ocjenjuje Ocjenjivački odbor
- Odabranim LAG-ovima se dodjeljuje alokacija za programsko razdoblje 2014- 2020 za podmjere 2., 3. i 4.

Mjere iz PRR koje će LAG-ovi moći koristiti za provedbu LRS:

MJERA 3 - PROGRAMI KVALITETE ZA POLJOPRIVREDNE PROIZVODE I HRANU

MJERA 4 - ULAGANJA U FIZIČKU IMOVINU

MJERA 5 - OBNAVLJANJE POLJOPRIVREDNOG PROIZVODNOG POTENCIJALA NARUŠENOG ELEMENTARNIM NEPOGODAMA I KATASTROFALNIM DOGAĐAJIMA TE UVOĐENJE ODGOVARAJUĆIH PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI

MJERA 6 - RAZVOJ POLJOPRIVREDNIH GOSPODARSTVA I POSLOVANJA

MJERA 7 - TEMELJNE USLUGE I OBNOVA SELA U RURALNIM PODRUČJIMA

MJERA 8 - ULAGANJA U RAZVOJ ŠUMSKIH PODRUČJA I POBOLJŠANJE ISPLATIVOSTI ŠUMA

MJERA 9 - USPOSTAVLJANJE SKUPINA I ORGANIZACIJA PROIZVOĐAČA

MJERA 16 - SURADNJA

Odabir projekata na nivou LAG-a:

- **U procesu odabira niti jedan sektor ili interesna grupa ne smije imati više od 49% glasačkih prava**
- **Najmanje 3 osobe moraju biti uključene u proces odabira**
- **kriteriji odabira moraju biti objektivni i mjerljivi**
- **Osobe uključene u proces odabira ne smiju biti u sukobu interesa**
- **Procedura odabira mora biti transparentna i opisana u LRS (osnove u LRS, detalji u dodacima)**

PODMJERA 3: Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a

Prihvatljiva ulaganja:

- tehnička priprema međuteritorijalnih (unutar Hrvatske) i transnacionalnih (između nekoliko država članica ili sa trećim državama) projekata suradnje, ukoliko LAG može minimalno identificirati ciljeve i karakter/tip planiranog projekta suradnje u svojoj LRS
- međuteritorijalni projekti suradnje (unutar granica RH)
- transnacionalni projekti suradnje (između država članica ili s trećim državama)

Prihvatljivi korisnici:

Odabrani LAG-ovi i nosioci projekta sa područja LAG-a

Iznos potpore

- do 100.000,00 eur/odabranom LAG-u
- oko 6% od ukupne alokacije za mjeru LEADER

Intezitet potpore

- do 90 % za međuteritorijalne projekte suradnje
- do 100% za transnacionalne projekte suradnje

PODMJERA 4: Tekući troškovi i animacija

Prihvatljiva ulaganja:

Tekući troškovi

- djelatnici i administrativni troškovi (izdaci) odabranih LAG-ova (režijski troškovi ureda i opremanje ureda, troškovi djelatnika, osiguranja)
- troškovi treninga za djelatnike i članove (treninzi za promotore projekata se ne smiju financirati unutar tekućih troškova)
- troškovi vezano za odnose sa javnošću
- financijski troškovi
- troškovi umrežavanja (sudjelovanje djelatnika i članova LAG-a na sastancima, uključujući sastanke Mreže za ruralni razvoj i Europske mreže za ruralni razvoj, nacionalne i europske mreže LAG-ova)
- troškovi monitoringa i evaluacije LRS (na nivou LAG-a)

Animacija

- razmjena znanja između dionika
- informiranje i promidžba LRS (javni skupovi, letci, brošure, web stranice, ...)
- pomoć potencijalnim korisnicima za razvoj projekata i pripremu prijave
- operativni troškovi nastali za potrebe animacije
- troškovi osoblja nastali provedbom animacije
- troškovi nastali provedbom animacije

PODMJERA 4: Tekući troškovi i animacija

Prihvatljivi korisnici:

Odabrani LAG-ovi

Iznos potpore

- do 25% od ukupno dodijeljenih javnih sredstava za LRS kod odabira u Podmjeri 2**
- LAG može zatražiti isplatu unaprijed do iznosa od 50%**
- Odabirom u Podmjeri 2, LAG postaje korisnik i za Podmjeru 4**

Intezitet potpore

- do 100 %

KORACI KOJI SLIJEDE

- odgovori na komentare EK**
- odobrenje Programa ruralnog razvoja od strane EK (službeno poslan 16.07.)**
- objava Pravilnika za podmjeru 19.1.**
- raspisivanje natječaja za podmjeru 19.1. – početak 2015.**
- početak izrada Pravilnika za podmjeru 2, 3 i 4 - početak 2015.**

KOMENTARI EK – MJERA 19 (CLLD)

Ukupno zaprimljeno 377 komentara, 23. listopada 2014.

Za Mjeru 19 ukupno zaprimljeno 23 komentara:

- 6 općih komentara za mjeru 19**
- 4 komentara za Podmjeru 1**
- 3 komentara za Podmjeru 2**
- 6 komentara za Podmjeru 3**
- 4 komentara za Podmjeru 4**

Većina komentara kao i kod ostalih mjera unutar PRR je usmjerena na pojašnjavanje pojedinih tvrdnji i postavki.

Važniji komentari za Mjeru 19:

- princip odabira projekata na nivou LAG-a**
- mogućnost korištenja modela pojednostavljenih troškova za Podmjere 1 i 4**
- proširenje korisnika u Podmjeri 3 na nosioce projekta sa područja LAG-a.**

SKUPŠTINA ENRD 2014 - 2020

Skupština ENRD za razdoblje 2014 – 2020 će imati oko 200 članova iz 28 država.

EK zatražila 10. studenog 2014. godine da države članice imenuju i predstavnika LAG-ova u skupštinu ENRD.

1 država = 1 predstavnik LAG-ova

Rok za dostavu predstavnika 28. studenog 2014.

RDC 20141015 decision on Rural Networks Structure.pdf - Adobe Reader

File Edit View Window Help

1 / 1 89.4%

Tools Sign Comment

Sign In

Export PDF

Adobe ExportPDF

Convert PDF files to Word or Excel online.

Select PDF File:

RDC 20141015 decision on Rura... 1 file / 339 KB

Convert To:

Microsoft Word (*.docx)

Recognize Text in English(U.S.) Change

Convert

Create PDF

Send Files

Store Files

12:53 11.11.2014.

Proposed new single governance structure

Steering Group
Meeting 4-5/year
max 50 members
National Authorities (MA or NRN)
EU organisations
Evaluators
Advisory Services/
Research Institutes
Role: Operational, general networks' management, workplans, etc

European Rural Networks' Assembly:
Meeting 1/year
max 200 members:
National Rural Networks
Managing Authorities
Paying Agencies
Civil Dialogue Group on RD
Regional/local authorities
Local Action Groups
Advisory Services
Agricultural Research Institutes
Role: Endorses overall strategy framework and thematic coordination of both networks

Support Facilities:
Evaluation Helpdesk
ENRD Contact Point
EIP-AGRI Service Point

Subgroups
Permanent : Innovation; CLLD/Leader; Evaluation
Flexible: other specific topics

Subgroups
Non-permanent: other specific topics

Uprava za upravljanje EU fondom za ruralni razvoj, EU i međunarodnu suradnju
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

HVALA NA POZORNOSTI!

Ivan Ciprijan

Ministarstvo poljoprivrede

Ulica grada Vukovara 78, 10 000 Zagreb

ivan.ciprijan@mps.hr

eafrd@mps.hr

www.mps.hr

www.mps.hr/ipard/